

Številka: 35409-474/2022-11

Datum: 21. oktober 2022

Ministrstvo za okolje in prostor izdaja na podlagi 38.a člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16 in 36/21), 301. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS št. 44/22; v nadaljevanju: ZVO-2) v povezavi s 40. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20, v nadaljevanju: ZVO), 22. in 23. člena Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur.l. RS, št. 73/05) in 101.b člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18 in 82/20, v nadaljevanju: ZON), na zahtevo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki ga zastopa ministrica Irena Šinko, v postopku celovite presoje vplivov na okolje Nacionalnega strateškega načrta za razvoj akvakulture v RS za obdobje 2021-2030 in Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo v RS za obdobje 2021- 2027, naslednjo

ODLOČBO

- 1. Potrdi se okoljska sprejemljivost Nacionalnega strateškega načrta za razvoj akvakulture v RS za obdobje 2021-2030 in Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo v RS za obdobje 2021- 2027, pod pogojem, da se izvedejo omilitveni ukrepi, navedeni v 7. poglavju okoljskega poročila.**
- 2. V tem postopku ni bilo stroškov.**

Obrazložitev

I.

(vloga in predmet postopka)

Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljevanju: ministrstvo) je dne 28. 7. 2022 prejelo vlogo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano št. 342-17/2017/311 z dne 28. 7. 2022 na podlagi 46. člena Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) za potrditev sprejemljivosti vplivov izvedbe Nacionalnega strateškega načrta za razvoj akvakulture v RS za obdobje 2021-2030 (v nadaljnjem besedilu: NSNA 2021-2030) in Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo v RS za obdobje 2021-2027 (v nadaljnjem besedilu: OP ESPRA 2021-2027) na okolje. Gradivo NSNA 2021-2030 in OP ESPRA 2021-2027 v e-obliki je bilo dostopno na spletnem odložišču velikih datotek, in sicer:

- 1_OP_NSNA_ESPRA_ZaVita_Dopolnitev_po_izvedeni_JR_25_7_2022_sledi_spremembam.docx
- 2_OP_NSNA_ESPRA_ZaVita_Priloga_1_OP_Dodatek_Dopolnitev_po_izvedeni_JR_25_7_2022_sledi_spremembam.docx
- 3_OP_NSNA_ESPRA_ZaVita_Priloga_3_Porocilo_o_izvedeni_javni_razgrnitvi_25_7_2022.docx
- 4_Odgovori-za_porocilo_javne_obranvave_25_7_2022.xlsx
- 5_OP_NSNA_ESPRA_ZaVita_Dopolnitev_po_izvedeni_JR_25_7_2022_cistopis.pdf,
- 6_OP_NSNA_ESPRA_ZaVita_Priloga_1_OP_Dodatek_Dopolnitev_po_izvedeni_JR_25_7_2022_cistopis.pdf

7_OP_NSNA_ESPRA_ZaVita_Priloga_2_OP_Katografski_prikazi_Dopolnitev_po_izvedeni_JR_25_7_2022_cistopis.pdf

8_OP_NSNA_ESPRA_ZaVita_Priloga_3_Porocilo_o_izvedeni_javni_razgrnitvi_25_7_2022.pdf

9_sfc2021-PRG-2021S14MFPR001-1.0_25_7_2022.pdf

10_NSNA 2021-2030-pripombe EK-SS:KONCNA_25_7_2022

Ministrstvo je proučilo prejeto gradivo in ugotovilo, da ga sestavljajo:

1. Okoljsko poročilo za Operativni program za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo v RS za obdobje 2021–2027 ter za Nacionalni strateški načrt za razvoj akvakulture v RS za obdobje 2021–2030, dopolnitev po javni razgrnitvi in javni obravnavi, 25. 7. 2022 (izdelovalec Zavita svetovanje d.o.o., naročnik Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), 163 strani, v formatu *doc* (z označenimi spremembami) in v formatu *pdf* (čistopis);
2. Dodatek k okoljskemu poročilu za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe Nacionalnega strateškega načrta za razvoj akvakulture v RS za obdobje 2021–2030) ter Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo v RS za obdobje 2021–2027 na varovana območja narave, 25. 7. 2022 (izdelovalec Zavita svetovanje d.o.o., naročnik Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), 92 strani, v formatu *doc* (z označenimi spremembami) in v formatu *pdf* (čistopis);
3. Priloga 2: Kartografski prikazi varstvenih, varovanih, zavarovanih in degradirana območij, dopolnitev po javni razgrnitvi in javni obravnavi, 25. 7. 2022, (izdelovalec Zavita svetovanje d.o.o., naročnik Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), 10 strani, 16 slik;
4. Poročilo o izvedeni javni razgrnitvi in javni obravnavi, 25. 7. 2022 (izdelovalec Zavita svetovanje d.o.o., naročnik Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), 10 strani, v formatu *doc* in *pdf*;
5. Preglednica (brez imena, datuma in avtorja) s 7 vrsticami in 4 stolpci: zap. št. pripombe - kdo je podal pripombe - pripomba/pobuda - odgovor MKGP;
6. Program SFC2021 za ESPRA, CCI 2021S14MFPR001, SL - *European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund - Programme for Slovenia*, različica 1.0, 187 strani;
7. Nacionalni strateški načrt za razvoj akvakulture v Republiki Sloveniji za obdobje 2021 – 2030, osnutek 6, julij 2022, v formatu *doc* z označenimi spremembami.

V vlogi je navedeno, da je bila dne 22. 7. 2022 zaključena javna razgrnitev NSNA 2021-2030 in OP ESPRA 2021-2027. V okviru javne razgrnitve so organizirali spletno predstavitev in javno obravnavo NSNA 2021-2030, OP ESPRA 2021-2027, okoljskega poročila in dodatka za zavarovana območja. Kot navaja poročilo o javni razgrnitvi, so prejeli dvoje pripomb, in sicer od Zadruge profesionalnih ribičev Koper in Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj. Poročilo, ki ga prilagajajo, navaja, v kolikšni meri so pripombe lahko upoštevali, upoštevajoč zavezo k izvajanju skupne ribiške politike ter Uredbe (EU) št. 2021/1060 in Uredbe (EU) št. 2021/1139, ki določata upravičenost stroškov.

II.

(predpisi in postopek priprave NSNA 2021-2030 in OP ESPRA 2021-2027
s celovito presojo vplivov na okolje)

NSNA 2021-2030 se pripravlja na podlagi Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko, Uredbe (EU) 2021/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter spremembi Uredbe (EU) 2017/1004 ter Uredbe (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o skupni ribiški politiki z dne 11. decembra 2013.

Uredba (EU) 2021/1060 v 21. in 23. členu določa postopek priprave in odobritve programov, vključno z NSNA 2021-2030, v 22. členu pa njihovo vsebino. Uredba (EU) 2021/1139 v 8. členu določa, da v skladu z 21. členom Uredbe (EU) 2021/1060 vsaka država članica pripravi en sam program za izvajanje prednostnih nalog iz 3. člena te uredbe:

- (1) spodbujanje trajnostnega ribištva ter obnove in ohranjanja vodnih bioloških virov;*
- (2) spodbujanje trajnostnih dejavnosti akvakulture ter predelave in trženja ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter s tem prispevanje k prehranski varnosti v Uniji;*
- (3) omogočanje trajnostnega modrega gospodarstva v obalnih, otoških in celinskih regijah ter spodbujanje razvoja ribiških in akvakulturnih skupnosti;*
- (4) krepitev mednarodnega upravljanja oceanov ter omogočanje varnih, zaščitenih, čistih in trajnostno upravljanih morij in oceanov.*

Uredba (EU) 2021/1139 v 34. členu določa, da države članice do 30. junija 2014 pripravijo večletne nacionalne strateški načrte za razvoj dejavnosti ribogojstva na svojem ozemlju. NSNA 2021-2030 predstavlja posodobitev načrta iz predhodnega programskega obdobja 2014-2020. Ti načrti so tudi pogoj in podlaga za izbor ter izvajanje ukrepov, ki jih dopušča Uredba (EU) 2021/1139, zlasti za »Spodbujanje trajnostnih dejavnosti akvakulture ter predelave in trženja ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture« ter »Omogočanje rasti trajnostnega modrega gospodarstva ter spodbujanje razvoja ribiških in akvakulturnih skupnosti na obalnih in celinskih območjih«. Zato NSNA 2021-2030 služi tudi kot podlaga za pripravo OP ESPRA 2021-2027.

OP ESPRA odobri Evropska komisija, ki ga pred tem oceni, zlasti z vidika skladnosti z Uredbo (EU) 2021/1060 in uredbami za posamezne sklade ter, za ESRR, ESS+, Kohezijski sklad, SPP in ESPRA, ter s sporazumom o partnerstvu.

Kot sledi iz 5. odstavka 8. člena Uredbe (EU) 2021/1139, Komisija oceni program v skladu s členom 23 Uredbe (EU) 2021/1060, pri čemer upošteva zlasti:

- (a) kako čim bolj povečati prispevek programa k prednostnim nalogam iz člena 3 ter ciljem glede odpornosti, zelenega in digitalnega prehoda, vključno s širokim naborom inovativnih rešitev;*
- (b) prispevek programa k razvoju trajnostnega malega priobalnega ribolova;*
- (c) prispevek programa k okoljski, gospodarski in socialni trajnostnosti;*
- (d) ravnovesje med ribolovno zmogljivostjo flot in razpoložljivimi ribolovnimi možnostmi, o katerem države članice vsako leto poročajo v skladu s členom 22(2) Uredbe (EU) št. 1380/2013;*
- (e) po potrebi večletne načrte upravljanja, ki se sprejmejo v skladu s členoma 9 in 10 Uredbe (EU) št. 1380/2013, načrte upravljanja, ki se sprejmejo v skladu s členom 19 Uredbe (ES) št. 1967/2006, in priporočila, ki jih sprejmejo regionalne organizacije za upravljanje ribištva in ki zavezujejo Unijo;*
- (f) izvajanje obveznosti iztovarjanja iz člena 15 Uredbe (EU) št. 1380/2013;*
- (g) najnovejša dokazila o socialno-ekonomski uspešnosti trajnostnega modrega gospodarstva, zlasti sektorja ribištva in akvakulture;*
- (h) kjer je potrebno, analizo regionalnih morskih bazenov, ki jo pripravi Komisija in v kateri so navedene skupne prednosti in slabosti vsakega morskega bazena glede na doseganje ciljev SRP, kot so določeni v členu 2 Uredbe (EU) št. 1380/2013.*
- (i) prispevek programa k ohranjanju in obnavljanju morskih ekosistemov, pri čemer je podpora, povezana z območji Natura 2000, v skladu s prednostnimi okviri ukrepanja, vzpostavljenimi na podlagi člena 8(4) Direktive 92/43/EGS;*
- (j) prispevek programa k zmanjšanju količine morskih odpadkov v skladu z Direktivo (EU) 2019/904 Evropskega parlamenta in Sveta o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje;*
- (k) prispevek programa k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje.*

Odločitev sprejme Komisija z izvedbenim aktom najpozneje v petih mesecih od datuma prve predložitve programa s strani države članice. Pogoj za odobritev OP ESPRA je sklenjen Partnerski sporazum, pripravljen na podlagi 10 in 11. člena Uredbe (EU) 2021/1060, katerega pripravljavec je Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (CCI 2021SI16FFPA001, različica 1.1, sklep Komisije z dne 12. 9. 2022).

Po 77. členu ZVO-2 je zaradi uresničevanja načel trajnostnega razvoja, celovitosti in preventive treba v postopku priprave plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb (v nadaljnjem besedilu: plan), ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni organ države ali občine, tudi za področje ribištva, katerega izvedba lahko pomembno vpliva na okolje, izvesti celovito presojo vplivov njegove izvedbe na okolje, s katero se ugotovijo in ocenijo vplivi na okolje ter vključenost zahtev varstva okolja, ohranjanja narave, varstva človekovega zdravja, podnebnih

ciljev in odpornosti na podnebne spremembe, krajine in kulturne dediščine v plan, ter pridobiti potrdilo ministrstva o sprejemljivosti njegove izvedbe na okolje.

ZVO-2 v 301. člena določa, da se postopki celovite presoje vplivov na okolje, ki so bili začeti na podlagi 40. člena ZVO, končajo po določbah ZVO. Glede na navedeno se ta postopek nadaljuje in konča v skladu z ZVO.

Po ZON je treba za vsak plan ali spremembo plana, ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni državni organ ali pristojni organ samoupravne lokalne skupnosti, tudi za področje ribištva, ki bi lahko pomembno vplival na zavarovano območje, posebno varstveno območje ali potencialno posebno ohranitveno območje sam po sebi ali v povezavi z drugimi plani, izvesti presojo sprejemljivosti njegovih vplivov oziroma posledic glede na varstvene cilje teh območij. Oceno o sprejemljivosti vpliva oziroma posledicah plana na območja iz prejšnjega odstavka da ministrstvo, pristojno za naravo, v postopku celovite presoje vplivov na okolje. Ministrstvo sprejme odločitve o obveznosti izdelave presoje sprejemljivosti planov in sprejema druge odločitve v postopku celovite presoje vplivov na okolje na podlagi mnenj organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

Ministrstvo je izdalo odločbo št. 35409-351/2019/6 z dne 8. april 2020, s katero je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano obvestilo, da je v postopku priprave NSNA in OP ESPRA treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje, vključno s presojo sprejemljivosti na varovana območja narave.

Po 41. členu ZVO mora pripravljavec plana, za katerega se izvede celovita presoja vplivov na okolje, pred izvedbo celovite presoje vplivov na okolje zagotoviti okoljsko poročilo, v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo vplivi izvedbe plana na okolje in možne alternative, ob upoštevanju ciljev in geografskih značilnosti območja, na katerega se plan nanaša. Okoljsko poročilo mora vsebovati informacije, potrebne za celovito presojo vplivov plana na okolje, pri njegovi pripravi pa se praviloma uporablja obstoječe znanje in postopki vrednotenja ter upošteva vsebina in natančnost plana. Iz okoljskega poročila mora biti razvidno tudi, kako je pripravljavec pri izdelavi plana upošteval okoljska izhodišča iz 39. člena ZVO, in predvideni način spremljanja vplivov plana na okolje pri njegovem izvajanju.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je z dopisom št. 342-17/2017/284 z dne 31. 3. 2022 obvestilo, da je za izvedbo celovite presoje vplivov na okolje NSNA in OP ESPRA najelo zunanega izvajalca, Zavita d.o.o., in predložilo v postopek ugotavljanja ustreznosti okoljsko poročilo z dodatkom za presojo sprejemljivosti. Gradivo v e-obliki je bilo dostopno na SOVD, in sicer:

242.OP_NSNA_ESPRA_ZaVita_14_03_2022_cistopis.pdf - 3.2 MB

242.Dodatek_OP_NSNA_ESPRA_ZaVita_14_03_2022_cistopis.pdf - 4.2 MB

Presoja_ustreznosti_okoljskega_poro_P.pdf - 166 KB

NSNA 2021-2030 - JANUAR 2022-ORG.doc - 14.9 MB

OSNUTEK ESPRA_JANUAR 2022-ORG.docx - 458.5 KB

ZVO v drugem odstavku 42. člena določa, da ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, nemudoma pošlje plan in okoljsko poročilo ministrstvom in drugim organizacijam, ki so glede na vsebino plana pristojni za posamezne zadeve varstva okolja ali varstvo ali rabo naravnih dobrin, krajine, varstvo zdravja ljudi ali varstvo kulturne krajine in jih pozove, da v 21 dneh ministrstvu pošljejo pisno mnenje o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje s stališča njihove pristojnosti, ali pisno sporočijo, da okoljsko poročilo ne omogoča presoje vplivov izvedbe plana na okolje in ga je zato treba dopolniti z dodatnimi ali podrobnejšimi informacijami, sicer šteje, da je okoljsko poročilo ustrezno in se lahko javno razgrne.

Ministrstvo je za mnenje o ustreznosti okoljskega poročila dne 7. 4. 2022 pisno zaprosilo

- Ministrstvo za zdravje, Direktorat za javno zdravje,
- Ministrstvo za kulturo, Direktorat za kulturno dediščino,
- Direkcijo RS za vode in
- Zavod RS za varstvo narave.

Direkcija RS za vode in Zavod RS za varstvo narave sta v svojih mnenjih ugotovila, da okoljsko poročilo ni bilo ustrezno izdelano in ga je bilo zato treba dopolniti.

Na podlagi dopolnitev in ponovno pridobljenih mnenj je ministrstvo izdalo mnenje št. 35409-191/2022-14 z dne 10. junij 2022, da »Okoljsko poročilo za Nacionalni strateški načrt za razvoj akvakulture v RS z obdobje 2021-2030 ter Operativni program za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo v RS za obdobje 2021-2027 z dne 31. 5. 2022 omogoča presojo vplivov njune izvedbe na okolje in se lahko javno razgrne«.

Skladno s 43. členom ZVO je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano lahko seznanilo javnost z NSNA in OP ESPRA ter njunim okoljskim poročilom. Pri dokončnem oblikovanju NSNA in OP ESPRA po opravljeni javni razgrnitvi in javni obravnavi je moralo v čim večji meri upoštevati ugotovitve okoljskega poročila ter mnenja in pripombe javnosti ter predlog NSNA in OP ESPRA posredovati v potrditev ministrstvu, ki izda odločbo o njuni sprejemljivosti.

Na podlagi drugega odstavka 46. člena ZVO ministrstvo izda odločbo, s katero potrdi sprejemljivost plana, če presodi, da so njegovi vplivi na okolje sprejemljivi, ali potrditev zavrne, če presodi, da vplivi izvedbe plana na okolje niso sprejemljivi. Pri tem upošteva ugotovitve okoljskega poročila, izdelanega na podlagi 41. člena ZVO, mnenja in pripombe javnosti iz 43. člena ZVO ter mnenja ministrstev in drugih organizacij, ki so glede na vsebino plana pristojni za posamezne zadeve varstva okolja, varstvo ali rabo naravnih dobrin, krajine, varstvo zdravja ljudi ali varstvo kulturne dediščine.

Kot sledi iz 101. b člena ZON, ministrstvo potrdi plan na podlagi izvedene celovite presoje vplivov na okolje, če ugotovi, da plan ne bo škodljivo vplival na varstvene cilje posameznih varovanih območij narave. Če ministrstvo potrdi plan, ga pristojni državni ali lokalni organ lahko sprejme.

Po 22. členu Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2; v nadaljevanju; Uredba o okoljskem poročilu) se odločitev, da plan ne bo škodljivo vplival na uresničevanje okoljskih ciljev, sprejme na podlagi ugotovitev iz drugega in tretjega odstavka 11. člena te uredbe (velikostnih razredov). V sklepu o potrditvi plana se navedejo tudi omilitveni ukrepi, s katerimi se odpravljajo pričakovani bistveni ali uničujoči vplivi plana, merila in pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se plan lahko izvede, ter načini spremljanja izvajanja plana. Po 23. členu te uredbe se na podlagi okoljskega poročila odloči tudi o spremljanju stanja okolja zaradi izvajanja plana, kar se lahko nanaša na:

- obseg spremljanja izvajanja plana;
- kazalce stanja okolja oziroma drugih merilih vrednotenja, na podlagi katerih se ugotavljajo kratkoročni ali začasni vplivi na okolje v času izvajanja plana in srednjeročni in dolgoročni ter trajni vplivi po izvedbi plana;
- nosilce spremljanja izvajanja plana oziroma
- način ter roke poročanja o rezultatih spremljanja izvajanja plana.

III.

(ugotovitve celovite presoje vplivov na okolje)

Vplivi izvedbe NSNA in OP ESPRA so bili ugotovljeni in ovrednoteni v okoljskem poročilu, navedenem v točki I zgoraj.

Okoljsko poročilo je vrednotilo vplive izvedbe OP ESPRA 2021-2027 in NSNA 2021-2030 na okoljske cilje:

1. Doseganje dobrega stanja površinskih in podzemnih voda ter prilagajanje na podnebne spremembe:
 - 1.1. Doseganje dobrega stanja vodnih teles podzemnih voda in prilagajanje na podnebne spremembe,
 - 1.2. Doseganje dobrega stanja vodnih teles površinskih voda (vodotokov in jezer) in prilagajanje na podnebne spremembe,

- 1.3. Doseganje dobrega okoljskega stanja morskih voda,
- 1.4. Zmanjševanje negativnih vplivov na vode prek uvajanja zelenih tehnologij;
2. Ohranjena narava: Ohranjena biotska raznovrstnost in naravovarstveno pomembna območja;
3. Zdravi ljudje in kakovostno življenje:
 - 3.1. Zagotavljanje varne in zdravju koristne hrane s poudarkom na lokalni trajnostni oskrbi in samooskrbi,
 - 3.2. Zmanjšanje števila nezgod pri delu,
 - 3.3. Zmanjševanje tveganja revščine in povečevanje socialne vključenosti;
4. Celostno ohranjena kulturna dediščina: Spodbujanje ohranjanja kulturne dediščine.

Iz okoljskega poročila sledijo naslednje ocene vplivov izvedbe ukrepov NSNA in OP ESPRA

- Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) na okoljski cilj »Doseganje dobrega stanja površinskih in podzemnih voda ter prilagajanje na podnebne spremembe«;
- Na okoljski cilj »Ohranjena narava« bi lahko bili vplivi vzpostavitve ali širitve novih obratov akvakulture, zmanjšanja pretoka kot posledice izjeme pri določitvi ekološko sprejemljivega pretoka in vnosa tujerodnih vrst bistveni > nebistveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C);
- Pozitiven vpliv (A) na okoljski cilj »Zdravi ljudje in kakovostno življenje« in
- Pozitiven vpliv (A) na okoljski cilj »Celostno ohranjena kulturna dediščina«.

Uničujočih ali bistvenih vplivov izvedbe NSNA in OP ESPRA brez možnosti omilitvenih ukrepov okoljsko poročilo ne ugotavlja.

Skladno s 6. členom Uredbe o okoljskem poročilu se pod pojmom omilitveni ukrepi razumejo s planom (NSNA in OP ESPRA) predvideni ukrepi za preprečitev, omilitvev in čim popolnejšo odpravo posledic kakršnihkoli pomembnih bistvenih ali uničujočih vplivov na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine. V 12. členu Uredbe o okoljskem poročilu je nadalje določeno, da je treba v primeru ugotovljenih bistvenih ali uničujočih vplivov preveriti, ali se jih lahko z ustreznimi omilitvenimi ukrepi prepreči, omili ali odpravi v taki meri, da postanejo vplivi izvedbe plana za okolje sprejemljivi. Utemeljiti je treba ustreznost in verjetnost uspešnosti izbranega omilitvenega ukrepa ter izkazati njegovo izvedljivost:

- kdo bo poskrbel za izvedbo omilitvenega ukrepa in kako bo ta ukrep izveden,
- časovno opredelitev izvedbe plana in omilitvenega ukrepa ter
- navedbo načina spremljanja uspešnosti izvedenega omilitvenega ukrepa.

Omilitveni ukrepi so navedeni v poglavju 7 okoljskega poročila, in sicer:

»Del Splošnih ukrepov NSNA 2021-2030 povezani s ključnim področjem »Upravni postopki«, ki se nanaša na določitev izjem pri določanju ekološko sprejemljivega pretoka razumemo predvsem kot poziv širši strokovni javnosti k iskanju rešitev povezanih z omejitvami rabe površinskih voda. Zato predlagamo, da se v operativnem izvedbenem okviru OP ESPRA 2021-2027 in NSNA 2021-2030 naloge predvidene interdisciplinarne in medsektorske delovne skupine razširi tako, da bo v času trajanja programa proučila vse možnosti naslavljanja izpostavljenega problema prilagajanja akvakulture na podnebne spremembe in ne le izjem pri določanju ekološko sprejemljivega pretoka in poenostavitve postopkov za pridobivanje dovoljenj v akvakulturi, kot je v NSNA 2021-2030 zapisano sedaj.

Priporočila in omejitve, ki izhajajo iz strokovnih podlag uporabljenih za pripravo OP ESPRA 2021-2027 in NSNA 2021-2030 (Možnosti za povečanje potencialna lokacij za akvakulturo na celinskih površinskih vodah Republike Slovenije - Aquarius d.o.o., 2020; Možnosti za povečanje potenciala za akvakulturo z rabo podzemnih voda v Republiki Sloveniji - Geološki Zavod Slovenije, 2021; Možnosti za povečanje potencialna lokacij za marikulturo na obali in v slovenskem morju - Nacionalni inštitut za biologijo, 2020) naj se smiselno upošteva ob pripravi podrejenih izvedbenih dokumentov OP ESPRA 2021-2027 in NSNA 2021-2030 oz. meril za izbor operacij za aktivnost »Konkurenčna in trajnostna akvakultura«. Prvenstveno to velja za usmerjanje potencialnih novih objektov akvakulture sofinanciranih s strani OP ESPRA 2021-2027 na primerne površinske vodotoke oz. na uporabo podzemnih voda kot osnovnega vira vode ter uporabo RAS tehnologije. Po potrebi se lahko priporočila smiselno uporabi tudi pri drugih aktivnostih oz. ukrepih.

Če se bo obnova obstoječih ribnikov ali lagun akvakulture z odstranjevanjem blata (aktivnost »konkurenčna akvakultura«) izvajala na več povezanih ribnikih, naj se dela ne izvajajo na vseh

ribnikih istočasno. V večnamenskih ribnikih naj se pred obnovo ribnikov in lagun izvede izlov vrst in se jih preseli na drugo primerno lokacijo.«

Za vsakega od navedenih ukrepov je navedena utemeljitev ukrepa, časovni okvir ter izvedljivost ukrepa, ocena ustreznosti in način spremljanja uspešnosti.

Kot sledi iz 101.b člena ZON, se izvajanje omilitvenih ukrepov, ki so pogoj za potrditev plana, podrobneje preveri oziroma z okoljevarstvenim soglasjem skladno s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, ali naravovarstvenim soglasjem na podlagi 105. člena tega zakona.

Okoljsko poročilo z Dodatkom za presojo sprejemljivosti na varovana območja narave je bilo skupaj z NSNA in OP ESPRA javno razgrnjeno od 15. 6. do vključno 22. 7. 2022. V okviru javne razgrnitve sta bili izvedeni tudi:

- Spletna predstavitev, ki je bila preko spletnega kanala MS Teams izvedena 6. 7. 2022 ob 9. uri.
- Javna obravnava, ki je bila v Hiši Evropske unije (Dunajska cesta 20, 1000 Ljubljana) izvedena 20. 7. 2022 ob 10 uri.

Pisne pripombe sta posredovali Zadruga profesionalnih ribičev Koper in Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (Kmetijsko gozdarski zavod Kranj), ki pa se niso nanašale na okoljsko poročilo ali postopek celovite presoje vplivov na okolje niti niso vplivale nanju.

V času trajanja javne razgrnitve je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano prejelo pripombe Evropske Komisije na NSNA, na podlagi katerih je bila izdelana nova verzija NSNA. OP ESPRA se po javni razgrnitvi vsebinsko ni spreminjal.

Ministrstvo je ocenilo, da je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ustrezno vključilo javnost v postopek sprejemanja NSNA in OP ESPRA, kot se zahteva s 43. členom ZVO.

Ministrstvo je na podlagi 46. člena ZVO in pisnega poziva z dne 1. 8. 2022 pridobilo:

- dopis Direkcije RS za vode, št. 35027-4/2022-29 z dne 5. 8. 2022, s katerim izdajajo pozitivno mnenje z določenimi tehničnimi pripombami. Ugotovili so namreč, da je posamezna poglavja načrta, programa in okoljskega poročila treba dopolniti skladno s podanimi pripombami v Prilogi.
- mnenje Zavoda RS za varstvo narave, št. 3563-0008/2021-8 z dne 10. 8. 2022, v katerem ugotavljajo:
 - da je bilo iz NSNA izbrisano določilo, da bo v primeru rabe vode za gojenje vodnih organizmov nujno prilagoditi pogoje glede na posamezno lokacijo/ribogojnico oziroma določiti izjeme pri določanju ekološko sprejemljivega pretoka in po potrebi spremeniti Uredbo o kriterijih za določitev ter načinu spremljanja in poročanja ekološko sprejemljivega pretoka (Uradni list RS, št. 97/2009). Kot omilitveni ukrep je navedeno, da se v prihodnje najde ustrezna rešitev oziroma izjeme pri določanju Qes v primeru rabe vode za gojenje vodnih organizmov. V ta namen bo MKGP na MOP podal pobudo o ustanovitvi delovne skupine za reševanje aktualnih težav v sektorju akvakulture.
 - V NSNA 2021 – 2030 in OP ESPRA 2021-2027 so povzeta priporočila iz strokovnih podlag za pripravo OP ESPRA 2021-2027 in NSNA 2021-2030 in sicer se bo spodbujalo: krožno gospodarstvo, vključujoč ponovno rabo, reciklažo ali predelavo odpadkov iz akvakulture in čiščenja rib, gradnjo RAS oziroma tehnološko naprednejših načinov akvakulture. zmanjšanje obremenitve vodotokov s hranili, organskimi snovmi, tujerodnimi vrstami in boleznimi, ekološko vzrejo pri toplovodni akvakulturi in gojenju školjk.
 - Obenem bo pred razglasitvijo novih območij marikulture potrebno zagotoviti boljšo izkoriščenost obstoječih območij. Pri umeščanju novih območij marikulture bo treba izvesti okoljsko presojo, po razglasitvi pa izvajati 5-letni monitoring vpliva na okoljsko in kemično stanje morja.
 - S stališča varstva narave so vplivi izvedbe NSNA in OP ESPRA zato sprejemljivi.
- mnenje Ministrstva za zdravje št. 354-52/2013-25 z dne 23. 8. 2022 s priloženim strokovnim mnenjem Nacionalnega inštituta za javno zdravje, št. 354-65/2021-9 (256) z dne 18. 8. 2022,

iz katerega sledi, da so vplivi NSNA in OP ESPRA z vidika vplivov na zdravje in počutje ljudi sprejemljivi.

- mnenje Ministrstva za kulturo, št. 3540-3/2021-3340-14 z dne 16. 8. 2022, v katerem ugotavljajo, da so vplivi izvedbe NSNA in OP ESPRA na kulturno dediščino sprejemljivi in predlagajo, da se pri pripravi morebitnih razpisov in drugih dokumentov na njuni podlagi upošteva priporočila, ki so navedena v okoljskem poročilu in se nanašajo na področje varstva kulturne dediščine.

Ministrstvo je proučilo prejeta mnenja in ugotovilo, da plan ne bo škodljivo vplival na varstvene cilje varovanih območij narave v RS, na njihovo celovitost ter na povezanost evropskega ekološkega omrežja in presodilo, da so vplivi izvedbe NSNA in OP ESPRA na okolje ob upoštevanju predvidenih omilitvenih ukrepov sprejemljivi in se NSNA in OP ESPRA lahko potrdita, kot izhaja iz 1. točke izreka te odločbe.

IV.

(spremljanje stanja okolja zaradi izvajanja NSNA in OP ESPRA)

Po 23. členu Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2; v nadaljevanju; Uredba o okoljskem poročilu) se na podlagi okoljskega poročila odloči tudi o spremljanju stanja okolja zaradi izvajanja plana, kar se lahko nanaša na:

- obseg spremljanja izvajanja plana;
- kazalce stanja okolja oziroma drugih merilnih vrednotenja, na podlagi katerih se ugotavljajo kratkoročni ali začasni vplivi na okolje v času izvajanja plana in srednjeročni in dolgoročni ter trajni vplivi po izvedbi plana;
- nosilce spremljanja izvajanja plana oziroma
- način ter roke poročanja o rezultatih spremljanja izvajanja plana.

Ministrstvo ugotavlja, da je spremljanje izvajanja NSNA in OP ESPRA določeno z Uredbami EU, navedenimi v II. točki te obrazložitve, na podlagi katerih se oba dokumenta pripravljata, kot je pojasnjeno v nadaljevanju, in da tudi okoljsko poročilo ne predvideva spremljanja stanja okolja zaradi njenih vplivov na okolje.

Tako npr. 3. člen Uredbe (EU) 2021/1139 določa, da podpora ESPRA prispeva k doseganju okoljskih ciljev Unije in ciljev Unije v zvezi z blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje, kar se spremlja v skladu z metodologijo, določeno v Prilogi IV te uredbe. 25. člen omogoča dodelitev podpore iz Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo tudi za spremljanje območij Natura 2000 ter nadzor nad njimi. Kot sledi iz člena 32, podpora za izvajanje Prednostne naloge 4: Krepitev mednarodnega upravljanja oceanov ter omogočanje varnih, zaščitnih, čistih in trajnostno upravljanj morij in oceanov prispeva tudi k izpolnjevanju zahtev za spremljanje, določitev območij in upravljanje iz direktiv 92/43/EGS in 2009/147/ES. V Prilogi I so določeni kazalniki smotrnosti, rezultatov in učinka, ki se nanašajo tudi na okoljske cilje:

CI 06 – Ukrepi, ki prispevajo k dobremu okoljskemu stanju, vključno z obnovo narave, ohranjanjem, varstvom ekosistemov, biotsko raznovrstnostjo, zdravjem in dobrobitjo živali

CI 07 – Poraba energije, ki vodi v zmanjševanje emisij CO₂

CR 09 – Površina, na katero se nanašajo operacije varovanja, ohranjanja ter obnavljanja biotske raznovrstnosti in ekosistemov (km² ali km)

CR 10 – Ukrepi, ki prispevajo k dobremu okoljskemu stanju, vključno z obnovo narave, ohranjanjem, varstvom ekosistemov, biotsko raznovrstnostjo, zdravjem in dobrobitjo živali (število ukrepov)

CR 17 – Subjekti, ki izboljšujejo učinkovitost rabe virov v proizvodnji in/ali predelavi (število subjektov)

CR 18 – Poraba energije, ki vodi v zmanjšanje emisij CO₂ (kWh/t ali l/h)

Navedene kazalnike rezultatov in kazalnike učinka uporabi Evropska Komisija za spremljanje rezultatov izvajanja Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo.

Uredba (EU) 2021/1060 podrobno določa način spremljanja in vrednotenja OP ESPRA. Zahteva ustanovitev nacionalnega odbora za spremljanje in določa njegovo sestavo ter naloge, določa obvezno letno preučitev smotrnosti, poročanje podatkov Evropski Komisiji in pripravo končnega poročila. Od držav članic se zahteva vrednotenje, ki ga izvajajo notranji ali zunanji funkcionalno neodvisni strokovnjaki. Evropska Komisija izvede tudi vmesno in naknadno vrednotenje.

Kot sledi iz 11. člena Uredbe (EU) št. 1380/2013, se lahko za izpolnjevanje obveznosti na podlagi okoljske zakonodaje Unije sprejmejo tudi dodatni varstveni ukrepi, ki so nujni za izpolnjevanje obveznosti na podlagi člena 13(4) Direktive 2008/56/ES, člena 4 Direktive 2009/147/ES ali člena 6 Direktive 92/43/EGS. Na podlagi 25. člena te uredbe morajo države članice zbirati biološke, okoljske, tehnične in socialno-ekonomske podatke, ki so potrebni za upravljanje ribištva, ki omogočajo zlasti oceno:

- (a) stanja izkoriščenih morskih bioloških virov;
- (b) ravni ribolova in vpliva, ki ga imajo ribolovne dejavnosti na morske biološke vire in morske ekosisteme, ter
- (c) socio-ekonomske uspešnosti sektorjev ribištva, ribogojstva in predelave v vodah Unije in zunaj njenih voda.

Okoljsko poročilo v poglavju 9 za spremljanje stanja okolja predlaga kazalce, ki se nanašajo na izvajanje projektov sofinanciranih s strani OP ESPRA v času vmesnega in končnega vrednotenja:

- o Število novih objektov akvakulture,
- o Število okoljsko posodobljenih objektov akvakulture,
- o Število objektov z uvedeno ekološko proizvodnjo in/ali reciklacijskim sistemom (RAS),
- o Število razglašanih ali razširjenih zavarovanih območij,
- o Število projektov za izboljšanje stanja kvalifikacijskih vrst in HT.

ZVO-2 v 156.členu določa, da ministrstvo najmanj vsako drugo leto pripravi poročilo o okolju ali njegovih posameznih delih, ki je sestavljeno iz kazalcev okolja. To poročilo vsebuje tudi podatke o vplivu posameznih sektorjev na stanje okolja, zlasti kmetijstva, ribištva, gozdarstva, energetike, prometa, industrije, turizma in rabe naravnih virov. Ministrstvo ta poročila objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave tako, da so dostopna javnosti. Ker so za razvoj in osveževanje sektorsko specifičnih kazalcev okolja potrebna dodatna finančna sredstva, se ta zagotovijo iz sredstev Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v okviru sredstev za spremljanje izvajanja OP ESPRA. Kazalce, ki jih predlaga okoljsko poročilo, se vključi kot sektorsko specifične kazalce za ribištvo.

Naloga ministrstva je, da na podlagi tako določenega spremljanja stanja okolja ugotovi, ali je zaradi izvajanja NSNA in OP ESPRA prišlo do nepredvidenih škodljivih vplivov na okolje, o tem obvestiti Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki mora zagotoviti njihovo zmanjšanje ali odpravo.

V. (stroški)

Na podlagi 2a. alineje 1. odstavka 23. člena in 4. alineje 1. odstavka 24. člena Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš in 189/20 – ZFRO) je izdaja te odločbe oproščena takse.

V skladu z določbami petega odstavka 213. člena v povezavi s 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20-ZIUOPDVE in 3/22-ZDeb) je bilo potrebno v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz 3. točke izreka te odločbe.

S tem je odločba utemeljena.

Pouk o nadaljnem postopku: Skladno s 47. členom ZVO in 9. členom Direktive 2001/42/ES o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje mora Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano o sprejemu NSNA in OP ESPRA obvestiti vsa pristojna ministrstva in organizacije, na krajevno običajen način in z objavo v svetovnem spletu pa tudi javnost. Obvestilo vsebuje zlasti:

1. opis vključenosti okoljevarstvenih zahtev v NSNA in OP ESPRA,
2. upoštevanje mnenj in pripomb iz postopka celovite presoje vplivov na okolje,
3. razloge za sprejete odločitve glede na možne alternative in
4. opis načina spremljanja vplivov na okolje pri izvajanju NSNA in OP ESPRA.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo je možna pritožba na Vlado Republike Slovenije, v roku 15 dni po prejemu te odločbe. Pritožba se pošlje pisno po pošti na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 48, Ljubljana.

Pripravila:
Katarina Celič
sekretarka

mag. Vesna Kolar Planinšič
vodja Sektorja za okoljske presoje

Vročiti (po e-pošti)

- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

V vednost:

- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za zdravje,
- Direkcija RS za vode,
- Zavod RS za varstvo narave,
- Agencija RS za okolje, Urad za spremljanje vplivov na okolje.